Korisničko uputstvo — Fiscally POS (ESIR)

Naziv proizvoda	fiscally
Verzija softvera	1.0.0
IB broj (ESIR)	1560
Oznaka na računu	1560/1.0.0
Tip ESIR-a	Aplikacija za pametni uređaj (Android)
Datum izdanja uputstva	20.10.2026.

Sadržaj

1. Opšti opis i klasifikacija
2. Podržani operativni sistemi i uređaji
3. Instalacija i ažuriranje
4. Povezivanje sa PFR-om
5. Prvo podešavanje
6. Prijava i kasiri
7. Navigacija kroz aplikaciju
8. Artikli — upit i upravljanje cenama
9. Poreske stope
10. Izdavanje računa
11. Načini plaćanja
12. Identifikacija kupca
13. Avansni računi i zatvaranje avansa
14. Refundacija (storno)
15. Kopija računa
16. Štampanje i podržani štampači
17. Dostavljanje fiskalnog računa kupcu
18. Tekstualni prikaz fiskalnog računa
19. Elektronski žurnal
20. Izveštaji
21. Zabranjene funkcije
22. Rad bez internet konekcije
23. Potrebno za ručno testiranje
24. Podrška

1. Opšti opis i klasifikacija

Fiscally POS je elektronski sistem za izdavanje računa (ESIR) za Android uređaje. Aplikacija formira račun, šalje ga procesoru fiskalnih računa (PFR) na potpisivanje i štampa/dostavlja fiskalni račun

kupcu, u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji (Sl. glasnik RS br. 153/2020) i tehničkim uputstvom Poreske uprave.

Klasifikacija ESIR-a: 3 — Napredni

Aplikacija podržava sve tipove računa (Promet, Avans, Predračun, Obuka, Kopija), oba tipa transakcije (Prodaja, Refundacija), identifikaciju kupca sa opcionim poljem, sve načine plaćanja i mešovito plaćanje, katalog artikala, upravljanje cenama, elektronski žurnal i fiskalne izveštaje.

---

2. Podržani operativni sistemi i uređaji

Stavka	Podrška
Operativni sistem	Android 6.0 (API 23) i noviji
Ciljna verzija	Android 15 (API 35)
Tip uređaja	Android POS terminal ili tablet/telefon
Arhitektura	ARM (armeabi-v7a, arm64-v8a)
Minimalna rezolucija	720×1280
Internet	Wi-Fi ili mobilni podaci (za komunikaciju sa PFR-om i bazom)

Aplikacija je testirana na Android POS terminalu sa integrisanim termalnim štampačem (ZCS platforma).

---

3. Instalacija i ažuriranje

3.1 Prva instalacija

1. Na uređaju dozvolite instalaciju: **Podešavanja** → **Aplikacije** → **Poseban pristup** → **Instaliranje nepoznatih aplikacija** → dozvolite za pregledač.
2. U pregledaču otvorite adresu za preuzimanje koju vam je dostavio isporučilac.
3. Preuzmite `.apk` fajl i pritisnite ga da biste pokrenuli instalaciju.
4. Pritisnite **Instaliraj**.

3.2 Ažuriranje

Nova verzija se instalira **preko postojeće** — podaci, podešavanja i lokalni žurnal ostaju sačuvani.

Aplikacija pri pokretanju proverava da li postoji novija verzija. Ako postoji, prikazuje se traka **„Dostupna je nova verzija"** sa dugmetom **Ažuriraj**, koje otvara preuzimanje. Ako je ažuriranje označeno kao obavezno, traka se ne može zatvoriti dok se ažuriranje ne izvrši.

---

4. Povezivanje sa PFR-om

Podržani tip PFR-a	L-PFR (lokalni procesor fiskalnih računa)
Način komunikacije	HTTP (REST) preko lokalne mreže

Aplikacija komunicira sa L-PFR uređajem preko HTTP zahteva na adresu koja se unosi u podešavanjima (npr. `http://<adresa>:8888/<uid>/api`). Bezbednosni element (kartica) mora biti ubačen u L-PFR uređaj, a PIN unet.

Status veze je stalno vidljiv na ekranu **Pregled**:

Boja indikatora	Značenje
Zelena	L-PFR spreman — moguće je izdavanje računa
Žuta	Potreban PIN ili nema kartice u uređaju
Crvena	L-PFR nedostupan

4.1 Unos PIN-a bezbednosnog elementa

Kada L-PFR traži PIN, aplikacija automatski prikazuje prozor za unos. Dozvoljeno je najviše **5 pokušaja**; posle toga se kartica zaključava i potrebno je otključavanje kod nadležne institucije.

---

5. Prvo podešavanje

Sva podešavanja su na ekranu **Ostalo** (poslednje dugme u donjoj navigaciji).

5.1 Prodajno mesto (obavezno)

Ostalo → Lokacija

Unosi se: **Naziv obveznika**, **PIB**, **Adresa** i **Grad**. Ovi podaci se štampaju u zaglavlju svakog računa i **moraju biti identični** podacima registrovanim uz bezbednosni element, uključujući dijakritike (č, ć, ž, š, đ).

5.2 ESIR softver (obavezno)

Ostalo → ESIR

- **IB broj** — broj koji dodeljuje Poreska uprava pri sertifikaciji. Na računu se prikazuje kao `IB/verzija` (npr. `1560/1.0.0`).
- **Blokirani načini plaćanja** — vidi poglavlje 11.3.

5.3 L-PFR

Ostalo → L-PFR — unos adrese L-PFR uređaja i provera statusa.

5.4 PDV / Porezi

Ostalo → PDV

- **PDV obveznik** — uključiti ako je obveznik u sistemu PDV-a.
- **Izmeni poreske stope u kasi** — kada je uključeno, kasir može svakom artiklu pojedinačno dodeliti poresku oznaku prilikom unosa.
- Pregled poreskih stopa preuzetih sa L-PFR uređaja.

5.5 Uređaj

Ostalo → Uređaj — pregled podataka o uređaju i trenutnom modu rada (Produkcija ili Obuka).

---

6. Prijava i kasiri

6.1 Prijava u aplikaciju

Pri prvom pokretanju unosi se **email adresa i lozinka** naloga obveznika. Prijava ostaje zapamćena do odjave.

6.2 Izbor kasira

Pre izdavanja računa bira se aktivni kasir i unosi njegov **PIN**. Ime kasira se štampa na svakom računu u polju `Касир`.

6.3 Upravljanje kasirima

Ostalo → Kasiri — dodavanje, izmena i deaktivacija kasira, dodela PIN-a.

---

7. Navigacija kroz aplikaciju

Donja navigacija ima pet dugmadi:

Dugme	Funkcija
Pregled	Dnevni pregled prometa i status L-PFR uređaja
Kasa	Izdavanje svih vrsta računa
Računi	Elektronski žurnal — svi izdati računi
Izveštaji	Fiskalni izveštaji i izveštaji o prometu
Ostalo	Artikli, Kupci, Kasiri, Lager, Dobavljači, Uputstvo i sva podešavanja

---

8. Artikli — upit i upravljanje cenama

Ostalo → Artikli

8.1 Dodavanje artikla

1. Pritisnite **+ Novi artikal**.
2. Unesite naziv, cenu i poresku oznaku (A / E / G / N).
3. Opciono unesite barkod, kategoriju i jedinicu mere.
4. Pritisnite **Dodaj artikal**.

8.2 Izmena cene

Otvorite artikal iz liste, izmenite cenu i sačuvajte. Nova cena važi za sve naredne račune. **Cena na već izdatom računu se ne može menjati.**

8.3 Pretraga (upit o ceni)

U ekranu **Artikli** ili u **Kasa** → **Iz kataloga** artikal se pronalazi pretragom po nazivu ili barkodu, ili skeniranjem barkoda. Prikazuju se naziv, cena i poreska oznaka.

8.4 Uvoz i izvoz

- **Uvezi XLSX** — kolone: Naziv, Cena, PDV, Barkod (opc.), Jedinica (opc.), Kategorija (opc.). Sistem prijavljuje uspeh ili grešku po redovima.
- **Izvezi XLSX** — preuzimanje kompletnog kataloga.

---

9. Poreske stope

Aplikacija koristi poreske oznake koje su konfigurisane na **L-PFR uređaju** i preuzimaju se sa njega. Stope se ne unose ručno.

Standardna konfiguracija u Republici Srbiji:

Oznaka	Značenje
А	Opšta stopa PDV
Е	Posebna stopa PDV
Г	Oslobođeno PDV (obveznik PDV)
Н	Bez PDV (nije obveznik PDV)

Aktuelne stope i nazive preuzete sa L-PFR uređaja možete pogledati u **Ostalo** → **PDV**. Nazivi poreskih kategorija koji se štampaju na računu dolaze sa L-PFR uređaja i prikazuju se onako kako ih uređaj vrati.

Ako **PDV obveznik** nije uključen, svi artikli se šalju sa oznakom **Н**.

---

10. Izdavanje računa

Na ekranu **Kasa**, na vrhu, bira se vrsta računa:

Prodaja · **Avans** · **Predračun**

10.1 Dodavanje artikala

Iz kataloga: pritisnite **Iz kataloga**, pronađite artikal, podesite količinu i pritisnite **Dodaj u korpu**.

Slobodan unos: pritisnite **Slobodan unos**, unesite naziv i cenu, i ako je uključena opcija izmene poreskih stopa — izaberite poresku oznaku. Potvrdite.

Barkod: skenirajte artikal kamerom ili priključenim skenerom — artikal se automatski dodaje iz kataloga.

Kada je uključen PDV obveznik, uz svaki artikal u korpi prikazuje se njegova poreska oznaka u uglastim zagradama, npr. `[A]`.

10.2 Fiskalizacija

1. Proverite listu artikala i ukupan iznos.
2. Izaberite način plaćanja (poglavlje 11).
3. Račun se šalje L-PFR uređaju na potpisivanje.
4. Po dobijanju potpisa račun se automatski štampa.

10.3 Vrste računa koje aplikacija izdaje

Vrsta	Kako se izdaje
Promet Prodaja	Kasa → **Prodaja**
Promet Refundacija	Računi → otvoriti račun → **Storno**
Avans Prodaja	Kasa → **Avans**
Avans Refundacija	Računi → otvoriti avansni račun → **Storno**
Predračun Prodaja	Kasa → **Predračun**
Predračun Refundacija	Računi → otvoriti predračun → **Storno**
Obuka Prodaja	Uključiti Obuka mod, pa Kasa → **Prodaja**
Obuka Refundacija	Uključiti Obuka mod, pa Storno
Kopija Prodaja / Refundacija	Računi → otvoriti račun → **Kopija**

10.4 Obuka mod

Ostalo → Obuka mod

Kada je uključen, svi računi se izdaju kao **Obuka** i šalju se na Razvojni L-PFR. Na vrhu ekrana stoji žuta traka **„Obuka mod"** dok je aktivan. Na računu se štampa **ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН**.

Obuka mod se koristi isključivo za obuku kasira i nema fiskalne efekte. Isključuje se na istom mestu.

---

11. Načini plaćanja

11.1 Podržani načini

Aplikacija podržava svih sedam načina plaćanja. Nazivi su usklađeni sa Zakonom o fiskalizaciji i tehničkim vodičem Poreske uprave i tako se štampaju na računu:

Način plaćanja
Готовина
Платна картица
Чек
Пренос на рачун
Ваучер
Инстант плаћање
Друго безготовинско плаћање

Gotovina i **Kartica** su dostupni kao brza dugmad na ekranu Kasa. Ostali načini se biraju preko dugmeta **Način plaćanja**.

11.2 Mešovito plaćanje

U prozoru **Način plaćanja** pritisnite **+ Mešovito plaćanje**, zatim **+ Dodaj metod** za svaki dodatni način. Svakom redu se unosi iznos. Zbir svih redova mora biti jednak ukupnom iznosu računa. Na računu se svaki način plaćanja prikazuje u posebnom redu.

11.3 Blokiranje načina plaćanja

Ostalo → ESIR → Blokirani načini plaćanja

Ako prodajno mesto ne prihvata **Platnu karticu** ili **Ček**, ti načini se mogu blokirati. Blokirani način je na ekranu Kasa označen i ne može se izabrati — plaćanje se obavlja gotovinom.

11.4 Prenos na račun

Pri izboru **Prenosa na račun** unose se datum izdavanja, datum prometa robe i rok plaćanja, koji se prikazuju na računu.

---

12. Identifikacija kupca

12.1 Izbor kupca

Na ekranu Kasa pritisnite **Odabir kupca** i izaberite kupca iz baze ili unesite novog. Na računu se štampaju:

- **ИД купца** — u formatu `10:PIB` (tip identifikacije : identifikacioni broj)
- **Опционо поље купца** — samo kada ga kasir unese

Opciono polje kupca kasir unosi ručno, u polje ispod izabranog kupca, u formatu `šifra:vrednost` iz zvaničnog šifarnika (npr. `30:099999999` — broj ППО-ПДВ; `20:` broj СНПДВ, `50:` broj korporacijske kartice …). Aplikacija ne prihvata drugi format. Polje se šalje PFR-u i štampa se pod nazivom **Опционо поље купца**, isto kao na SUF-u.

12.2 Baza kupaca

Ostalo → **Kupci** — dodavanje, izmena i brisanje kupaca (naziv, PIB, adresa, opština). Podaci o kupcu se prenose na refundaciju i kopiju originalnog računa.

---

13. Avansni računi i zatvaranje avansa

13.1 Izdavanje avansnog računa

1. Kasa → **Avans**.
2. Izaberite poresku oznaku i unesite iznos avansne uplate. Naziv artikla aplikacija dodeljuje po zvaničnom šifarniku, prema stopi: `10: Аванс` (opšta stopa), `11: Аванс` (posebna stopa), `12: Аванс` (oslobođeno PDV-a), `13: Аванс` (obveznik van sistema PDV-a).
3. Popunite polje **Opis predmeta avansa** — obavezno; štampa se ispod linije `КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА`.
4. Opciono izaberite kupca.
5. Izaberite način plaćanja i fiskalizujte.

13.2 Zatvaranje avansa

Kada se roba/usluga isporuči:

Lanac je propisan: **Аванс Продаја** → **Аванс Рефундација** → **Промет Продаја**.

1. **Računi** → otvorite avansni račun.
2. Pritisnite zeleno dugme **Zatvori avans**. Aplikacija sama izdaje **Аванс Рефундација** sa referentnim brojem avansnog računa (ovaj račun se ne izdaje kupcu).
3. Otvara se Kasa za konačni račun: referentni broj je broj Аванс Рефундације, a iznos avansa je prikazan kao „Avans uplaćen".
4. Dodajte stvarni artikal/uslugu.
5. Izaberite način plaćanja — plaća se samo razlika do ukupnog iznosa.
6. Fiskalizujte — izdaje se **Промет Продаја** koji zatvara avans.

Na konačnom računu se, po zvaničnom primeru, štampaju i redovi **Плаћено авансом**, **ПДВ на аванс** i **Преостало за плаћање** (ne šalju se PFR-u), a u polju za reklamu ispod završne linije **Последњи авансни рачун** (broj i datum) i **Аванс рефундација** (broj).

Zatvoreni avansni račun u listi računa dobija oznaku ✓ **Zatvoren**.

13.3 Refundacija avansa

Avansni račun se stornira kao i svaki drugi — vidi poglavlje 14.

---

14. Refundacija (storno)

1. **Računi** → pronađite račun (pretraga po broju, kupcu ili periodu).
2. Otvorite račun i pritisnite crveno dugme **Storno**.
3. Izaberite razlog storna: **Kupac vratio robu**, **Greška u računu** ili **Izdajem eFakturu**.
4. Potvrdite.

Refundacioni račun se automatski izdaje i štampa. Na njemu se prikazuje **Реф. број** originalnog računa, iznosi su negativni, a podaci o kupcu se prenose sa originalnog računa.

Vrsta refundacije prati vrstu originalnog računa (Promet, Avans, Predračun, Obuka).

---

15. Kopija računa

1. **Računi** → otvorite račun.
2. Pritisnite **Kopija** i potvrdite.

Kopija sadrži **Реф. број** originalnog računa, iste artikle i iste načine plaćanja kao original, i na sredini računa nosi tekst **ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН**.

Kopija refundacionog računa na dnu sadrži i liniju **Потпис купца**.

---

16. Štampanje i podržani štampači

16.1 Podržani štampači

Tip	Podrška
Integrisani termalni štampač Android POS terminala (ZCS platforma)	Da — automatska štampa
Sistemski štampač (Android print servis)	Da — opcija **Štampaj** / **Štampaj A4**

Širina trake: 58 mm (384 tačke, 203 dpi), 32 znaka po redu.

16.2 Automatska štampa

Račun se štampa automatski odmah po fiskalizaciji, kao i posle storniranja i izdavanja kopije.

16.3 Ponovna štampa

Računi → otvorite račun → meni ⋯ → **Štampaj** (traka) ili **Štampaj A4** (papir A4).

16.4 Prikaz teksta i dijakritika

Račun se štampa kao grafički zapis, čime je obezbeđen ispravan prikaz i ćirilice i latiničnih dijakritičkih znakova (č, ć, ž, š, đ). QR kod se štampa iznad linije `КРАЈ ФИСКАЛНОГ РАЧУНА`, u veličini propisanoj tehničkim uputstvom.

---

17. Dostavljanje fiskalnog računa kupcu

Računi → otvorite račun → meni ⋯:

Opcija	Opis
Štampaj	Štampa na traci
Štampaj A4	Štampa na A4 papiru
Sačuvaj PDF	Čuva račun kao PDF i nudi deljenje
Sačuvaj PNG	Čuva račun kao sliku i nudi deljenje
Pošalji Email	Šalje račun kao sliku u prilogu, preko email aplikacije
Kopiraj tekst	Kopira tekstualni prikaz računa

PDF i slika sadrže kompletan račun uključujući QR kod, pa se mogu dostaviti kupcu elektronskim putem umesto štampanog primerka.

Kupac fiskalni račun može proveriti i skeniranjem QR koda, koji vodi na portal Poreske uprave.

---

18. Tekstualni prikaz fiskalnog računa

Svaki račun ima i tekstualni prikaz (32 znaka po redu) koji odgovara onome što se štampa. Prikazuje se pri otvaranju računa i može se kopirati opcijom **Kopiraj tekst**.

Račun sadrži: naziv i PIB obveznika, IB broj i oznaku ESIR-a, prodajno mesto i adresu, kasira, vrstu računa, artikle sa količinom, cenom i poreskom oznakom, ukupan iznos, načine plaćanja, poresku rekapitulaciju, ПФР време, ПФР број рачуна, бројач рачуна i QR kod.

---

19. Elektronski žurnal

Ekran **Računi** je elektronski žurnal — sadrži sve izdate račune sa filterima:

- pretraga po broju računa ili kasiru
- pretraga po PIB-u kupca
- period od–do (podrazumevano poslednjih 30 dana)

Otvaranjem računa dostupni su detalji i sve radnje (štampa, PDF, PNG, email, storno, kopija, zatvaranje avansa).

Žurnal se ne može menjati niti brisati.

---

20. Izveštaji

Fiskalni izveštaji

Izveštaj	Opis
Presek stanja	Stanje kase za tekući dan
Dnevni izveštaj	Presek stanja za izabrani dan
Periodični izveštaj	Presek stanja za izabrani period
Izveštaj smene	Sumarni pregled tekuće smene
Zaposlen po smeni	Promet po kasiru za tekuću smenu

Izveštaji o prometu

Izveštaj	Opis
Ukupan promet	Prihod za izabrani period
Promet po kupcima	Prihod grupisan po PIB-u kupca
Promet po zaposlenima	Prihod i broj računa po kasiru
Promet po artiklima	Prihod i količina po artiklu
Promet po kategorijama	Prihod grupisan po poreskim stopama
Lager lista	Stanje zaliha po artiklima

Svaki izveštaj se može odštampati.

---

21. Zabranjene funkcije

Aplikacija ne dozvoljava radnje koje su zabranjene tehničkim uputstvom Poreske uprave:

- **Nije moguće izmeniti izdati račun.** Posle fiskalizacije račun je nepromenljiv; ispravka se vrši isključivo izdavanjem refundacionog računa.
- **Nije moguće obrisati izdati račun** niti bilo koji zapis u elektronskom žurnalu.
- **Nije moguće izdati račun bez PFR-a.** Ako L-PFR nije dostupan, račun se ne potpisuje lokalno — vidi poglavlje 22.
- **Nije moguće ručno menjati poreske stope.** Stope se preuzimaju sa L-PFR uređaja i prikazuju samo za uvid.
- **Nije moguće ručno unositi ili menjati** ПФР време, ПФР број рачуна, бројач рачуна ni QR kod — te podatke vraća PFR.
- **Nije moguće izdati kopiju ili refundaciju bez referentnog broja** originalnog računa.
- Obuka i Predračun se ne evidentiraju kao promet i jasno su označeni tekstom **ОВО НИЈЕ ФИСКАЛНИ РАЧУН**.

---

22. Rad bez internet konekcije

Fiskalni potpis daje L-PFR uređaj, pa za izdavanje računa nije neophodna internet konekcija na Android uređaju — dovoljno je da uređaj i L-PFR budu na istoj lokalnoj mreži. Dostavljanje računa Poreskoj upravi obavlja L-PFR.

Ako **L-PFR uređaj nije dostižan**, račun se ne izdaje: aplikacija prikazuje grešku, ništa se ne čuva kao izdat račun, a kasir ponavlja izdavanje kada veza bude uspostavljena. Nije moguće potpisati račun bez PFR-a.

Internet konekcija je potrebna samo za čuvanje izdatih računa u pregledu računa. Ako je L-PFR potpisao račun, a čuvanje ne uspe (nema interneta), račun **je izdat** i štampa se normalno — kasir ga **ne izdaje ponovo**. Aplikacija takav račun čuva na uređaju i automatski ga upisuje u pregled računa čim je veza ponovo dostupna — pri otvaranju ekrana **Pregled** ili **Računi** i pri sledećem izdavanju računa.

Status veze je uvek vidljiv na ekranu **Pregled**.

---

23. Potrebno za ručno testiranje

Za testiranje aplikacije potrebno je:

1. Android uređaj (verzija 6.0 ili novija) sa instaliranim `.apk` fajlom.
2. L-PFR uređaj sa ubačenim bezbednosnim elementom i poznatim PIN-om.
3. Uređaj i L-PFR na istoj mreži.
4. Nalog za prijavu u aplikaciju (email i lozinka).
5. Podešeno prodajno mesto (naziv obveznika, PIB, adresa, grad) i IB broj.
6. Najmanje jedan kasir sa PIN-om i najmanje jedan artikal u katalogu.
7. Za testiranje računa sa identifikacijom kupca — najmanje jedan kupac sa PIB-om.

Za pristup Obuka modu potrebno je uneti adresu Razvojnog L-PFR-a.

---

24. Podrška

Email: podrska@fiscally.rs

Uputstvo je dostupno i u samoj aplikaciji: **Ostalo** → **Uputstvo**.

---

fiscally 1.0.0 — u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji Republike Srbije (Sl. glasnik RS br. 153/2020) i tehničkim uputstvom Poreske uprave.